

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

A Magyar Pszichológiai Szemle 2023/1-es száma

FIGYELEM!

MEGJELENT A MAGYAR PSZICHOLOGIAI SZEMLE 2023/1-ES SZÁMA!

A Magyar Pszichológiai Szemle 2023/1-es számában három empirikus kutatásról és három nemzetközi mérőeszköz hazai adaptációjáról olvashatunk. Továbbá egy áttekintő tanulmányt és egy könyvismertetést is tartalmaz a lapszám. A tanulmányok kettő kivétellel **nyílt hozzáférések**, a rövid ismertetők utáni **linkre kattintva közvetlenül olvashatók!**

Turbulens serdülőkor – mi segíti a kamaszokat?

Szél Erzsébet és Szabó Éva (a Szegedi Tudományegyetem Pszichológiai Intézetének munkatársai) kutatásukban a Reflektív Funkció Kérdőív (RFQ-H) magyar változatának validálását végezték el serdülők körében (N=444). A tanulmányt elolvasva az alábbi kérdésekre kaphatunk választ: Mi a mentalizáció? Mire használható a mentalizáció szemlélete? Mit és hogyan mér a Reflektív Funkció Kérdőív? Hogyan függ össze a támogató családi légkör és mások szándékai értelmezésének képessége? Hogyan segíthetnek a társak serdülőkorban a problémákkal való megküzdésben? Megjósolja-e a problémás viselkedést, ha saját magunk szándékaival sem vagyunk tisztában? Mit jelent a mentalizáció sérülése? A kutatás eredményei alapján igazolódott, hogy a vizsgált kérdőív alkalmas a reflektív funkciók, mint a sikeres mentalizáció mérésére.

A cikket iskolapszichológusoknak, serdülőkkel foglalkozó klinikai pszichológusoknak, egészségpszichológusoknak, prevenciós programok kidolgozóinak kiemelten ajánljuk!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/78/1/article-p1.xml>

Homogámia vagy heterogámia? Roma identitásstratégiák a párválasztás tükrében

Komolafe Cinderella (Semmelweis Egyetem Mentális Egészségtudományok Doktori Iskola), **Csordás Georgina** (Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pszichológia Intézet) és **Dávid Beáta** (Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet) kvantitatív, kérdőíves kutatásukban az interetnikus párkapcsolatok és az identitás összefüggéseit vizsgálták egy 533 fős magyarországi roma mintán. A kutatás újszerűségét adja, hogy ilyen mintán, ahol a három legnépesebb roma csoport hasonló arányban képviselteti magát, még nem készült tanulmány a témában. Mi a különbség az etnikai identitás és az identitásstratégia között? Milyen összefüggések lehetnek köztük? Milyen identitásstratégiák léteznek? Hogy jelenik meg a többség-kisebbség viszonya a párválasztásban? Van-e eltérés az egyes roma alcsoportok (beás, romungró, oláh) között ezen a téren? Hogy függ össze az iskolai végzettség a többségi csoportba tartozó párválasztással? Hogyan hat az interetnikus párválasztás a gyermekek identitására?

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

A kutatást kulturális pszichológia iránt érdeklődőknek, kisebbség-, illetve identitáskutatóknak, romológusoknak, család és párterapeutáknak és a téma iránt érdeklődő hallgatóknak, kutatóknak ajánljuk leginkább.

<https://akjournals.com/view/journals/0016/78/1/article-p23.xml>

Mi védheti meg a fiatalokat a túlzott stressztől?

Juhász Ágnes (ELTE Pszichológiai Intézet), **Ardai Boglárka** (Pest Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat), **Nagy Lilla** (Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat VIII. Kerületi Tagintézménye), **Balázs Noémi** és **Szigeti Réka** (ELTE Pszichológiai Doktori Iskola) kutatásukban az alábbiakra voltak kíváncsiak: hogyan küzdenek meg a serdülők az őket érő stresszel? Milyen összefüggés van a stressz, a depresszió és a fiatalok iskolához fűződő viszonya között? Miért fontos a tanárok támogatása? Milyen megküzdési stratégiákról számolnak be a kutatók? Ha érdeklik a 473 fős mintán serdülők körében végzett vizsgálat eredményei, feltétlenül érdemes fellapoznia a tanulmányt.

A kutatást különösen ajánljuk iskolapszichológusoknak, serdülőkkel foglalkozó klinikai pszichológusoknak, egészségpszichológusoknak, tanároknak!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/78/1/article-p43.xml>

Megértheti-e egymást orvos és páciens országhatárokon túl?

Lucza Lilla (Szegedi Tudományegyetem, Neveléstudományi Doktori Iskola), **Martos Tamás**, **Sallay Viola**, **Csabai Márta** (Szegedi Tudományegyetem, Pszichológiai Intézet), **Anne Weiland** (Department of General Practice, Department of Internal Medicine, Erasmus MC University Medical Center Rotterdam) és **Peter Vermeir** (Faculty of Medicine and Healthcare Sciences, Dean's Office of the Faculty of Medicine and Healthcare Sciences, Ghent University) az Interkulturális Érzékenység Skála (Intercultural Sensitivity Scale – ISS, Chen and Starosta, 2000) magyar változatának pszichometriai vizsgálatát végezték el orvostan- és pszichológushallgatók körében. Mit takar az interkulturális érzékenység és interkulturális kompetencia fogalma? Miért fontos, és hogyan fejleszthető? Van-e különbség az alapozó (1–3. évfolyamok, n 5 133) és a gyakorló szakaszban (4–6. évfolyamok, n 5 254) lévő hallgatók ISS-átlagai közt? Milyen különbségek és hasonlóságok tárhatók fel a nem, életkor, szak, évfolyam, külföldi élettapasztalat és nyelvismeret mentén? Miben tér el a magyar minta a nemzetközitől? A tanulmányt elolvasva megismerhetik azt a magyar nyelvre adaptált mérőeszközt, mely megbízhatóan méri a magyar gyógyító szakmára készülők interkulturális érzékenységét.

A tanulmányt haszonnal forgathatják orvosok, egészségpszichológusok, orvostan-és pszichológushallgatók, kulturális pszichológiával foglalkozó kutatók és interkulturális kérdések iránt érdeklődők egyaránt!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/78/1/article-p61.xml>

Összehasonlíthatóak-e a különböző áldozati csoportokat ért sérelmek?

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

Szabó Zsolt Péter (Pécsi Tudományegyetem, Pszichológia Intézet), **Mészáros Noémi**, **Kóvágó Pál** és **Fülöp Éva** (Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Pszichológia Intézet) az Összehasonlító Kollektív Áldozati Vélekedések (ÖKÁVK) (Collective Guilt Scale, Branscombe, Slugoski and Kappen, 2004) kérdőív két változatát (globális összehasonlító kollektív áldozati vélekedések; regionális összehasonlító kollektív áldozati vélekedések) tesztelték összesen hét független mintán, 1925 fő részvételével. A tanulmányt elolvasva a következő kérdésekre kaphatunk választ: Mit jelent a kollektív áldozati tudat? Milyen típusai és következményei vannak a kollektív áldozati vélekedéseknek? Milyen különböző rétegei lehetnek a viktimizációnak? Hogyan mérhetők az összehasonlító kollektív áldozati vélekedések nemzetközi szinten és magyar kontextusban? Mit mutatnak a magyar mintán felvett adatok?

A kutatás eredményei érdekesnek bizonyulhatnak szociálpszichológusoknak, történészeknek, szociológusoknak, traumakutatóknak, klinikai pszichológusoknak!

<https://akjournals.com/view/journals/0016/78/1/article-p81.xml>

Emberi szexualitás az evolúciós pszichológia görcsövén keresztül

Meskó Norbert és **Óry Fanni** (Pécsi Tudományegyetem, Pszichológiai Intézet) a Szexuális Rendszer Működése Kérdőív (Sexual System Functioning Scale, SSFS; Birnbaum és mtsai, 2014) magyar változatának pszichometriai elemzését és validálását végezték el egy 297 főből álló magyar mintán. Milyen mechanizmusok állnak a kötődési bizonytalanság (szorongás és elkerülés) és a felnőttkori szexuális működés közötti összefüggések hátterében? Milyen átfogó elméletek léteznek az emberi viselkedés megértéséhez? Hogyan alakítják az élettapasztalatok a veleszületett viselkedési rendszereket? Hogyan térképezhetők fel a szexuális rendszer működésében tapasztalható egyéni különbségek? Milyen nemi különbségek vannak a szexuális rendszer működésében a nők és a férfiak között?

A tanulmányt haszonnal forgathatják az evolúciós pszichológia irányzatát képviselő kutatók, tanácsadással, egyéni és párterápiával foglalkozó szakemberek.

<https://akjournals.com/view/journals/0016/78/1/article-p113.xml>

A személyiség, pszichopatológiai jellemzők és pszichoszomatikus változások legelterjedtebb mérőeszköze – a Minnesota Többfázisú Személyiségleltár

Girasek Hunor, **Soós Alexandra**, **Janicsák Henrietta**, **Dudás Dóra** (Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház és Rendelőintézet, Pszichiátriai és Addiktológiai Centrum) és **Reinhardt Melinda** (ELTE, Pszichológiai Intézet) áttekintő tanulmányukban a Minnesota Multiphasic Inventory (MMPI, Hathaway and McKinley, 1943), második kiadásának (MMPI-2, Butcher és mtsai, 2001) 2009-ben elkészült magyar adaptációját és az azóta történt fejlesztéseket és változtatásokat mutatják be. Aki fellapozza a tanulmányt, az alábbiakat tudhatja meg: Miért vált szükségessé az eredeti kérdőív átdolgozása? Milyen nyelvi-stilisztikai megújulást hozott az új mérőeszköz? Milyen új skálák jelennek meg benne? Hogyan segít az MMPI új változata

Magyar Pszichológiai Szemle

Főszerkesztő: Prof. Fülöp Márta

E-mail: fulop.marta@ttk.mta.hu

Szerkesztőségi titkár: Saád Judit

E-mail: pszichoszemle@gmail.com

Szerkesztőség: ELTE PPK Pszichológiai Intézet
1064 Budapest, Izabella u. 46.

Web: <http://www.akademiai.com/loi/0016>

Kéziratok benyújtása:

<https://submit.akademiai.com/mpszle/index.php/mpszle>

AKADÉMIAI KIADÓ

a különböző mentális zavarok és pszichopatológiai jelenségek megértésében? Milyen, a nemzetközi gyakorlatba már bevezetett, új MMPI-fejlesztések vannak? Hogyan segítik a kifejlesztett skálák a szakembereket annak feltérképezésében, hogy a páciens hogyan képes viselkedésének, érzelmei szabályzásának módosítására a kezelés során? Milyen fejlesztések, változások születtek az MMPI-2-t követően?

Az áttekintő írást különösen ajánljuk klinikai pszichológusoknak, pszichiátereknek.

<https://akjournals.com/view/journals/0016/78/1/article-p135.xml>

(korlátozott hozzáférés!)

Izgalmas könyvismertetés a Sötét Triad-ról

A lapszámban egy izgalmas könyvismertetést is talál. **Birkás Béla** (Pécsi Tudományegyetem, Általános Orvostudományi Kar, Magatartástudományi Intézet) egy **P. K. Jonason** szerkesztésében tavaly megjelent átfogó, szakmailag is nagyon hasznos kiadványt mutat be (Shining light on the dark side of personality. Measurement properties and theoretical advances (317 oldal). Oxford: Hogrefe). A kiadvány nem titkolt célja a Sötét Triád személyiségvonásokkal (narcizmus, machiavellizmus és pszichopátia) kapcsolatos egyes koncepciók, elméletek és megközelítésmódok összefoglalása, a jelenleg elérhető kérdőívek bemutatása, valamint a tudományterület elméleti és módszertani fejlesztése, új kutatási irányok inspirációja, a kritikus pontok, elméleti és/vagy módszertani korlátok felvonultatása és az ezek kiküszöbölésére tett javaslatok, próbálkozások bemutatása.

<https://akjournals.com/view/journals/0016/78/1/article-p157.xml>

(korlátozott hozzáférés!)

Amennyiben bármelyik vizsgálat érdeklí, szeretne kapcsolatba lépni a szerzőkkel, akkor keresse Saád Judit szerkesztőségi titkárt (pszichoszemle@gmail.com).

Amennyiben a 2023/1. számot meg szeretné vásárolni, akkor kérjük írjon az alábbi email címre: customerservice@akjournals.com

Amennyiben egy meghatározott cikk érdeklí, akkor az alábbi linken keresztül tudja megrendelni:

www.akademiai.com

Az írások egyben megtekinthetők, letölthetők itt:

<https://akjournals.com/view/journals/0016/78/1/0016.78.issue-1.xml>

Üdvözlettel,

Prof. Fülöp Márta

Magyar Pszichológiai Szemle főszerkesztője

pszichoszemle@gmail.com

Saad Judit

Szerkesztőségi titkár